

การเปิดเผยตนเองและความชอบพอคู่สนทนาทางอินเทอร์เน็ต
ของนิสิตนักศึกษา

นางสาววิรัชญา ชาญวิชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม

คณะจิตวิทยา จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-346-787-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

UNIVERSITY STUDENTS' SELF-DISCLOSURE AND LIKING
FOR THE INTERNET CONVERSATION PARTNERS

Miss Viranya Chanvichai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Social Psychology

Faculty of Psychology
Chulalongkorn University
Academic Year 2000
ISBN 974-346-787-4

วิริญญา ชาญวิชัย: การเปิดเผยตนเองและความชอบพอคู่สนทนาทางอินเทอร์เน็ตของนิสิต
 นักศึกษา (UNIVERSITY STUDENTS' SELF-DISCLOSURE AND LIKING FOR THE
 INTERNET CONVERSATION PARTNERS) อ.ที่ปรึกษา: ผศ. ดร. คัคนางค์ มณีศรี, 87 หน้า.
 ISBN 974-346-787-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเปิดเผยตนเองกับระดับ
 ความชอบพอคู่สนทนาและเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการเปิดเผยตนเองระหว่างคู่สนทนาเพศ
 เดียวกันและระหว่างคู่สนทนาต่างเพศของนิสิตนักศึกษา ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คนตอบมาตร
 วัด 3 ฉบับได้แก่ มาตรวัดระดับการเปิดเผยตนเองของกลุ่มตัวอย่าง มาตรวัดระดับการเปิดเผยตนเองของ
 คู่สนทนาตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างและมาตรวัดระดับความชอบพอกับคู่สนทนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการเปิดเผยตนเองของนิสิตนักศึกษามีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรงทางบวกกับระดับความ
 ชอบพอกับนิสิตนักศึกษามีต่อคู่สนทนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
2. ระดับการเปิดเผยตนเองของคู่สนทนาตามการรับรู้ของนิสิตนักศึกษามีสหสัมพันธ์เชิงเส้นตรง
 ทางบวกกับระดับความชอบพอกับนิสิตนักศึกษามีต่อคู่สนทนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)
3. สหสัมพันธ์ระหว่างระดับการเปิดเผยตนเองที่นิสิตนักศึกษาเปิดเผยต่อคู่สนทนาของตนกับ
 ระดับความชอบพอกับนิสิตนักศึกษามีต่อคู่สนทนาของตนมีค่าไม่แตกต่างจากสหสัมพันธ์ระหว่างระดับการ
 เปิดเผยตนเองที่คู่สนทนาเปิดเผยต่อนิสิตนักศึกษาตามการรับรู้ของนิสิตนักศึกษากับระดับความชอบพอกับ
 นิสิตนักศึกษามีต่อคู่สนทนา
4. ในการสนทนาระหว่างคู่สนทนาที่เป็นเพศเดียวกัน ระดับการเปิดเผยตนเองของนิสิตนักศึกษา
 หญิงและนิสิตนักศึกษาชายไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
5. ในการสนทนาระหว่างคู่สนทนาต่างเพศกัน ระดับการเปิดเผยตนเองของนิสิตนักศึกษาหญิง
 และนิสิตนักศึกษาชายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่านิสิตนักศึกษาชายมีระดับการเปิดเผย
 เองสูงกว่านิสิตนักศึกษาหญิง

ภาควิชา.....
 สาขาวิชา..... จิตวิทยาสังคม.....
 ปีการศึกษา..... 2543.....

ลายมือชื่อนิสิต..... วิริญญา ชาญวิชัย.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... คัคนางค์ มณีศรี.....

4178134638 : MAJOR SOCIAL PSYCHOLOGY

KEY WORD: SELF-DISCLOSURE/ LIKING/ INTERNET

VIRANYA CHANVICHAI: UNIVERSITY STUDENTS' SELF-DISCLOSURE AND LIKING FOR THE INTERNET CONVERSATION PARTNERS. THESIS ADVISOR: ASSIST. PROF. KAKANANG MANEESRI, Ph.D., 87 pp. ISBN 974-346-787-4

The purpose of this research was to study relationships among the level of self-disclosure and the level of liking for the Internet conversation partners and to study the self-disclosure differences in same-sex conversation and in opposite-sex conversation of university students. Three measures: the subjects' self-disclosure scale, the perceived partners' self-disclosure scale and the liking scale were given to 300 university students.

Results show that:

1. The level of students' self-disclosure correlates positively with the level of liking for the Internet conversation partner in a linear fashion ($p < .001$).
2. The level of partners' self-disclosure correlates positively with the level of liking for the Internet conversation partner in a linear fashion ($p < .001$).
3. The correlation between the level of students' self-disclosure and the level of liking for the partners does not differ significantly from the correlation between the level of perceived partners' self-disclosure and the level of liking for the partners.
4. There is no significant difference between females' and males' self-disclosure level in same-sex conversation partners.
5. There is a significant difference between females' and males' self-disclosure level in opposite-sex conversation; that is, males disclose more than females.

Department.....

Student's signature.....

Field of study... Social Psychology..

Advisor's signature.....

Academic year..... 2000.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คัดนางค์ มณีศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นอย่างสูง ที่ให้ความกรุณาแก่ผู้วิจัยในการให้ความรู้และคำแนะนำต่างๆ รวมทั้งตรวจแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัย และขอขอบพระคุณคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยแก่ผู้วิจัยเป็นจำนวนเงิน 3,950 บาท

ขอขอบคุณผู้ร่วมการวิจัยทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือและให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ที่รักทุกท่านที่ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ คุณ Barton P. Filipiak ที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยมาโดยตลอด

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาของผู้วิจัยที่สละทั้งในด้านกำลังทรัพย์ กำลังใจ และกำลังกายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนผู้วิจัยในด้านการศึกษาดำเนินมา

วิริญญา ชาญวิชัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
แนวคิดและงานวิจัยเรื่องการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต.....	3
แนวคิดและงานวิจัยเรื่องการเปิดเผยตนเอง.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	25
สมมติฐานการวิจัย.....	25
คำจำกัดความในการวิจัย.....	26
ขอบเขตการวิจัย.....	26
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	27
2. วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
การทดสอบคุณภาพของมาตรวัด.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ.....	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่	
3. ผลการวิจัย.....	46
4. อภิปรายผลการวิจัย.....	60
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	66
รายการอ้างอิง.....	70
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.....	75
ภาคผนวก ข.....	77
ภาคผนวก ค.....	82
ประวัติผู้วิจัย.....	87

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามลักษณะ พื้นฐานต่างๆ..... 29
ตารางที่ 2	จำนวนตัวอย่างจำแนกตามเพศของตัวอย่างและ เพศของคู่สนทนา..... 31
ตารางที่ 3	ผลการสำรวจหัวข้อเรื่องที่นิสิตนักศึกษาสนทนากับคู่สนทนา ทางอินเทอร์เน็ต..... 33
ตารางที่ 4	ผลการวิเคราะห์มาตรวัดระดับการเปิดเผยตนเองที่กลุ่มตัวอย่าง เปิดเผยต่อคู่สนทนาของตน..... 38
ตารางที่ 5	ผลการวิเคราะห์มาตรวัดระดับการเปิดเผยตนเองที่คู่สนทนา เปิดเผยต่อกลุ่มตัวอย่างตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง..... 40
ตารางที่ 6	ผลการวิเคราะห์มาตรวัดระดับความชอบพอกับกลุ่มตัวอย่าง มีต่อคู่สนทนาของตน..... 42
ตารางที่ 7	ค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรในการวิจัย..... 46
ตารางที่ 8	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระดับการเปิดเผยตนเองของนิสิตนักศึกษา ระดับการเปิดเผยตนเองของคู่สนทนาตามการรับรู้ของนิสิตนักศึกษา กับระดับความชอบพอนิสิตนักศึกษามีต่อคู่สนทนา..... 47
ตารางที่ 9	เปรียบเทียบระดับการเปิดเผยตนเองระหว่างนิสิตนักศึกษาชายและ นิสิตนักศึกษาหญิงในการสนทนาระหว่างคู่สนทนาที่เป็นเพศเดียวกัน..... 50
ตารางที่ 10	เปรียบเทียบระดับการเปิดเผยตนเองระหว่างนิสิตนักศึกษาชาย และนิสิตนักศึกษาหญิงในการสนทนาระหว่างคู่สนทนาต่างเพศ..... 50
ตารางที่ 11	เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการเปิดเผยตนเองของนิสิต นักศึกษาชายและนิสิตนักศึกษาหญิง แจกแจงตามหัวข้อเรื่องในการ สนทนา..... 52

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 12	เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการเปิดเผยตนเองของนิสิต นักศึกษาชายและนิสิตนักศึกษาหญิง ในการสนทนากับคู่สนทนา เพศเดียวกันแจกแจงตามหัวข้อเรื่องในการสนทนา.....	54
ตารางที่ 13	เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการเปิดเผยตนเองของนิสิต นักศึกษาชายและนิสิตนักศึกษาหญิง ในการสนทนากับคู่สนทนา ต่างเพศแจกแจงตามหัวข้อเรื่องในการสนทนา.....	55
ตารางที่ 14	เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการเปิดเผยตนเองของนิสิตนักศึกษา ชายต่อคู่สนทนาเพศเดียวกันและคู่สนทนาต่างเพศ แจกแจงตามหัวข้อ เรื่องในการสนทนา.....	57
ตารางที่ 15	เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการเปิดเผยตนเองของนิสิตนักศึกษา หญิงต่อคู่สนทนาเพศเดียวกันและคู่สนทนาต่างเพศ แจกแจงตามหัวข้อ เรื่องในการสนทนา.....	58

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปภาพที่ 1	The Johari Window..... 9
รูปภาพที่ 2	รูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยตนเองและ ความชอบพอระหว่างคน 2 คน..... 19